

Asumisessa syntyvän saostus- ja umpisäiliölietteen kuljetusjärjestelmän tarkastelun nähtäville asettaminen Hankasalmella, Multialla, Petäjavedellä, Pihtiputaalla, Viitasaarella ja Äänekoskella

SJÄTELT 28.04.2026 § 20
140/10.05/2026

Valmistelija

johtava jätehuoltosuunnittelija Heli Rämänen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus, mukaan lukien asumisessa sekä kunnan hallinto- ja palvelutoiminnassa syntyvä saostus- ja umpisäiliöliete, kuuluvat jätelain 32 §:n mukaisesti kunnan järjestämisvastuulle. Jätehuolto on välttämättömyyspalvelu, jonka on toimittava kaikissa oloissa, kaikkina aikoina ja kaikilla alueilla.

Jätelain 646/2011 tultua voimaan 1.5.2012 kunta on voinut jatkaa aiemmin käytössä ollutta kunnan järjestämää jätteenkuljetusta ilman erillistä viranomaispäätöstä. Sen sijaan aiemmin käytössä olleen sopimusperusteisen jätteenkuljetuksen jatkaminen nykyisen jätelain mukaisena kiinteistön haltijan järjestämänä jätteenkuljetuksena on vaatinut kunnan jätehuoltoviranomaisen päätöksen asiasta 1.5.2013 mennessä.

Tarkastelun alaisissa kunnissa on asiaa käsitelty seuraavasti:

- Hankasalmen ympäristölautakunta on päättänyt 16.4.2013, että säilytetään kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus toistaiseksi
- Multialla asiaa ei ole käsitelty.
- Petäjaveden tekninen lautakunta on 24.4.2013 § 18 päättänyt jatkaa nykyistä kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta.
- Pihtiputaalla ja Viitasaarella 20.3.2013 § 34 on kuntien yhteisessä teknisessä lautakunnassa päätetty jatkaa kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta myös saostus- ja umpisäiliölietteissä.
- Äänekoskella asiaa ei ole käsitelty.

Kunnan järjestämä kuljetus on ensisijainen tapa järjestää kuljetus, ja kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetuksen on voitu ottaa käyttöön, jos jätelain 37 §:ssä säädetyt edellytykset täyttyvät. Kunnan eri alueilla voi olla käytössä eri jätteenkuljetusjärjestelmät.

Jätelain 35 §:ssä on tämän varmistamiseksi säädetty yleiset vaatimukset, jotka tulee täyttää kuljetusjärjestelmästä riippumatta. Nämä vaatimukset ovat:

- Kunnan on huolehdittava siitä, että 32 §:n 1 momentissa tarkoitetun jätteenkuljetus järjestetään kiinteistön haltijan järjestämästä vastaanotto paikasta 36 tai 37 §:n mukaisesti (*kiinteistöittäinen jätteenkuljetus*).
- Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus on järjestämistä riippumatta järjestettävä niin, että tarjolla on jätteen kuljetuspalveluja kattavasti ja luotettavasti sekä kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin.
- Kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa on noudatettava kunnan jätehuoltomääräyksiä. Jäte on kuljetettava kunnan määräämään loppukäsittelyyn tai hyödyntämiseen.

Kunta voi päättää, että kiinteistöittäistä jätteenkuljetusta ei järjestetä alueella, jossa on hankalat kulkuyhteydet, vähän jätteen haltijoita tai

vähän kuljetettavaa jätettä, jollei kuljetusta ole ympäristö- tai terveyssyistä pidettävä tarpeellisenä. Jätteen voi kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa ottaa kuljetettavaksi vain kunta tai kunnan lukuun toimiva jätteen kuljettaja (jätelaki 36 §).

Kunta voi päättää kiinteistön haltijan järjestämän jätteenkuljetusjärjestelmän säilyttämisestä vain, jos jätelain 37 §:n määritellyt ehdot täyttyvät:

- 1) näin järjestetty jätteenkuljetus täyttää 35 §:n 2 momentissa säädetyt edellytykset;
  - 2) jätteenkuljetus edistää jätehuollon yleistä toimivuutta kunnassa, tukee jätehuollon alueellista kehittämistä eikä aiheuta vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle;
  - 3) päätöksen vaikutukset arvioidaan kokonaisuutena myönteisiksi ottaen erityisesti huomioon vaikutukset kotitalouksien asemaan sekä yritysten ja viranomaisten toimintaan.
- Kunta voi päättää, että kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus koskee lajiltaan tai laadultaan tietyntyyppistä jätettä.

Kunnan on seurattava ja valvottava 1 momentissa tarkoitetun päätöksen täytäntöönpanoa ja sen edellytysten täyttymistä sekä tarvittaessa käsiteltävä jätteenkuljetusta koskeva asia uudelleen.

Kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä huolehtii jätehuoltoviranomainen; Sydän-Suomen jätelautakunta (jäljempänä jätelautakunta). Jätelautakunta on voinut siirtää toimivaltaansa viranhaltijoille kuntalain mukaisesti. Kuitenkin, päätös kuljetusjärjestelmästä kuuluu jätelautakunnan päätettäväksi.

Jätehuoltoviranomaisen ei ole pakko valita kiinteistön haltijan järjestämää jätteenkuljetusta siinäkään tapauksessa, että jätelain 37 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset täyttyisivät. Viranomainen voi sille kuuluvan harkintavallan nojalla päättää tässäkin tapauksessa siirtymisestä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Selvitysten on osoitettava jätelaisissa säädettyjen edellytysten täyttyvän vain päätettäessä jatkaa kiinteistönhaltijan järjestämää jätteenkuljetusta (KHO 2016:20).

Päätettäessä kiinteistöittäisestä jätteenkuljetusjärjestelmästä on jätehuoltoviranomaisen tehtävä asiasta hallintolain mukaisen valituskelpoinen päätös. Jätehuoltoviranomaisena toimiva jätelautakunta tekee päätöksen itsenäisesti. Kuljetusjärjestelmää koskeva päätöksenteko perustuu laillisuusharkintaan. Viranomaisen on ennen jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen tekemistä varattava Hallintolain 434/2003 § 41 mukaisesti kaikille, joiden elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin päätöksenteolla voi olla huomattava vaikutus, mahdollisuus saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja lausua mielipiteensä asiasta (jätelaki 38 §). Asian vireillä olosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Kuljetusjärjestelmän tarkastelun aineisto

Selvitystyön tukena on käytetty Ympäristöministeriön jätelakiopasta; ympäristöhallinnon ohjeita (Ympäristöministeriö 5/2015). Tarkastelun tausta-aineistona on käytetty:

- Jätehuoltoviranomaisen jätteenkuljetusrekisterin aineistoa
- Jäsenkunnista saatuja tietoja puhdistamoista ja valvonnasta
- Ely-keskuksen vastausta kyselyyn (nykyinen Lupa- ja valvontavirasto (LLV))
- Sammakkokankaan vastausta kyselyyn
- Lietteenkuljetusyrittäjien vastauksia lähetettyyn kyselyyn
- Asiakkaiden vastauksia lähetettyyn kyselyyn

Selvitys on koottu mahdollisimman kattavasti tämän hetkisen olemassa olevan tiedon pohjalta. Lietteenkuljetuksista kerätyn tiedon määrä vaihtelee kunnittain ja nämä erot tulevat esiin selvityksessä. Jätehuoltoviranomainen on aloittanut Äänekoskella seurannan toteuttamisen vuonna 2022 vakituisille kiinteistöille ja vapaa-ajan kiinteistöille 2024. Multian ja Petäjaveden vakituisille kiinteistöille seuranta tehtiin ensimmäisen kerran vuonna 2025 ja vapaa-ajan kiinteistöille se tehdään vuonna 2026. Hankasalmen, Pihtiputaan ja Viitasaaren rekisterin kokoaminen on vielä kesken ja se on tarkoitus saada tämän vuoden kuluessa valmiiksi. Seuranta aloitetaan siten vuoden 2027 alusta.

Selvitystyön aloittaminen on tuotu jätelautakunnalle tiedoksi kokouksessa 23.4.2024 § 16. Selvitys on tehty viranomaistyönä ja se on liitteenä.

Esittelijä

Johtava jätehuoltosuunnittelija Heli Rämänen

Päätösehdotus

Sydän-Suomen jätelautakunta päättää

1. ilmoittaa saostus- umpisäiliölietteiden jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelun vireilläolosta kuulutuksella Hankasalmen, Multian, Petäjaveden ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien verkkosivuilla sekä paikallislehdissä: Hankasalmen Sanomat, Suur-Keuruu, Petäjävesi-Lehti, Kotiseudun Sanomat, Viitasaaren Seutu ja Pikkukaupunkilainen.
2. asettaa liitteenä olevan kuljetusjärjestelmäselvityksen yleisesti nähtäville 30.4.-8.6.2026.
3. pyytää asumisen lietteiden jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelua varten lausuntoa Hankasalmen, Multian, Petäjaveden ja Pihtiputaan kunnilta sekä Viitasaaren ja Äänekosken kaupungeilta. Lausuntoa pyydetään myös jätehuollon muilta jäsenkunnilta, Äänekosken Energia Oy:ltä, Alvalta, Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:ltä, Sammakkokangas Oy:ltä, Lupa- ja valvontavirastolta, tarkastelun alaisissa kunnissa toimivilta jätteenkuljetusyrittäjiltä ja heidän etujärjestöiltään sekä Suomen luonnonsuojeluliitolta. Lausunnot pyydetään toimitettavaksi 8.6.2026 mennessä.

Muutettu päätösehdotus

Sydän-Suomen jätelautakunta päättää

1. ilmoittaa saostus- umpisäiliölietteiden jätteenkuljetusjärjestelmän tarkastelun vireilläolosta kuulutuksella

Hankasalmen, Multian, Petäjaveden ja Pihtiputaan kuntien sekä Viitasaaren ja Äänekosken kaupunkien verkkosivuilla sekä paikallislehdissä: Hankasalmen Sanomat, Suur-Keuruu, Petäjävesi-Lehti, Kotiseudun Sanomat, Viitasaaren Seutu ja Pikkukaupunkilainen.

2. asettaa liitteenä olevan kuljetusjärjestelmäselvityksen yleisesti nähtäville 30.4.-8.6.2026.
3. pyytää asumisen lietteiden jätteenkuljetusjärjestelmäpäätöksen valmistelua varten lausuntoa Hankasalmen, Multian, Petäjaveden ja Pihtiputaan kunnilta sekä Viitasaaren ja Äänekosken kaupungeilta. Lausuntoa pyydetään myös jätehuollon muilta jäsenkunnilta, Äänekosken Energia Oy:ltä, Alvalta, Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:ltä, Sammakkokangas Oy:ltä, Lupa- ja valvontavirastolta, tarkastelun alaisissa kunnissa toimivilta jätteenkuljetusyrittäjiltä ja heidän etujärjestöiltään sekä Suomen luonnonsuojeluliitolta. Lausunnot ja mielipiteet pyydetään toimitettavaksi 30.6.2026 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin muutetun päätösehdotuksen kohdat 1–3.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Raakel Kuismin poistui kokouksesta klo 11.10 ennen pykälän päättämistä.

Liitteet

Liite 1 Kuljetusjärjestelmän selvitys Hankasalmi, Multia, Petäjävesi, Pihtipudas, Viitasaari, Äänekoski

Otteen oikeaksi todistaa

30.04.2026

Maija-Leena Peltoluoto
Jätehuoltosuunnittelija

Saarijärven kaupunki

Ote pöytäkirjasta

Sydän-Suomen jätelautakunta § 20

28.04.2026

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 20

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.